

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/75/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200860
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014200860.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu L., I., Q., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mendelík, s.r.o., IČO:47 234 318, Heydukova 12, Bratislava, proti žalovanému Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát, Špitálska 14, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-67/2014-P zo dňa 2. mája 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/116/14-23 zo dňa 10. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/116/14-23 zo dňa 10. februára 2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-KDI21-67/2014-P zo dňa 02.05.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave č. ORP-P-827/BAIV-ODII-2013 zo dňa 12.03.2014. Prvostupňovým rozhodnutím správny orgán rozhodol, že žalobca je vinný zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods.1 písm. g) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) platného a účinného v čase spáchania priestupku, pretože dňa 05.08.2013 v čase o 19:05 hod. viedol motocykel značky Honda, EČ: BA-555 AV v Bratislave po ceste do Devínskej Novej Vsi v takej vzdialenosti pred križovatkou, ktorá nie je dostatočná na bezpečné dokončenie predchádzania pred úrovňou križovatky, kde predchádzal pred ním idúce motorové vozidlá v dôsledku čoho došlo k zrážke s motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia, EČ: BA-178 KD, vodičky V. ktorá odbočovala vľavo u Presskamu. Pri dopravnej nehode došlo k zraneniu žalobcu a tiež k hmotnej škode na vozidlách. Žalobca ako účastník cestnej premávky týmto svojim konaním porušil § 15 ods. 5 písm. g) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c) tohto zákona. Za predmetný skutok mu prvostupňový správny orgán uložil podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch pokutu vo výške 350,- eur a zákaz činnosti viesť motorové

vozidlo na dobu 8 mesiacov, ktorý začal plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti žalobou napadnutého rozhodnutia. Krajský súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 OSP žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP) žalobu zamietol.

Krajský súd mal za to, že z dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu i žalovaného, jednoznačne vyplynulo, že opis skutku z vykonaných dôkazov je totožný so skutkom ako bol popísaný v napadnutých rozhodnutiach. Krajský súd nespochybňoval skutkové ani právne závery správnych orgánov o tom, že žalobca dňa 05.08.2013 v čase o 19:05 hod spôsobil dopravnú nehodu. Bolo preukázané, že v uvedený deň viedol svoj motocykel v Bratislave po ceste do Devínskej Novej Vsi a bol účastníkom dopravnej nehody, čo nebolo sporné. V neprospech žalobcu vypovedala účastníčka dopravnej nehody V., ktorej výpovede potvrdili svedkovia L., P. a P.. Z predmetných výpovedí vyplýva, že žalobca pred križovatkou miesto toho, aby sa zaradil za ostatné spomaľujúce vozidlá, rozhodol sa zvýšiť rýchlo svojej jazdy a pred sebou idúce motorové vozidlá predbehnúť nezbajúc na pred ním sa odvíjajúcu dopravnú situáciu. Uvedené nepoprel ani sám, žalobca.

Výpovede svedkov podľa krajského súdu potvrdzuje aj znalecký posudok, ktorý opisuje techniku jazdy žalobcu v rozhodnom čase ako vykazujúcu viacero pochybení, kedy žalobca začal predchádzať pre ním jazdiace vozidlá pred križovatkou, avšak z celkovej dopravnej situácie mu muselo byť zrejmé, že predchádzací manéver nebude môcť uskutočniť ešte pred priestorom križovatky a aj napriek tomu v predchádzaní pokračoval a navyše počas predchádzania dosiahol rýchlosť, ktorá bola vyššia nielen ako rýchlosť technicky primeraná k danej situácii, ale bola vyššia ako rýchlosť jazdy v danom úseku cesty povolená.

Podľa § 15 ods. 5 písm. g) zákona o cestnej premávke je zrejmé, že žalobca predbiehal v priestore križovatky, kde došlo k zrážke jeho vozidla s vozidlom V.. Povinnosťou vodiča je nepredchádzať pri jazde cez križovátku a v takej vzdialenosti pred križovatkou, ktorá nie je dostatočná na bezpečné dokončenie predchádzania pred úrovňou križovatky. Z vykonaného dokazovania, zo znaleckého posudku vyplynulo, že žalobca ako vodič motocykla konajúci v rozpore s § 15 ods. 5 písm. g) zákona o cestnej premávke vytvoril na vozovke nebezpečnú a následne aj kolíznu situáciu, ktorej dôsledkom bola dopravná nehoda.

Žalobca v žalobe tvrdil, že vodička Eva Sládková bola spoluzodpovedná za vznik predmetnej dopravnej nehody, pričom od tohto svojho presvedčenia odvíjal argumenty proti zákonnosti rozhodnutia pre nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne právne posúdenie a nesprávnu právnu úvahu pri určení výšky sankcie. Uvedené tvrdenie je vyvrátené závermi Znaleckého posudku č. 53/2013 (ustanovený znalec Ing. Igor Šimka), z ktorých vyplýva, že žalobca v dôsledku už vyššie opísaného konania (spôsobu jazdy) a zároveň v dôsledku neprimerane vysokej rýchlosti jazdy zapríčinil dopravnú nehodu, pričom tiež zamedzil vodičke V. zabrániť nehode. Súdny znalec konštatoval, že vodička V. náležite nesledovala, alebo správne nevyhodnotila v rozhodnom čase aktuálnu dopravnú situáciu za ňou vedeným vozidlom a pre odbočenie doľava sa rozhodla aj ho realizovala v čase, keď nato nebola situácia z technického hľadiska spôsobilá, pretože už bola predchádzaná motocyklom žalobcu. Súd dal do pozornosti, že súdny znalec zároveň konštatoval, že vodička V. takouto nesprávnou technikou jazdy nevytvorila na vozovke kolíznu situáciu, pokiaľ by žalobca jazdil technicky primeraným spôsobom a tiež, že ak by vodička V. použila v rozhodnom čase správnu techniku jazdy, nemala autonómnou možnosť zabrániť kolízii predmetných vozidiel. Súdny znalec dodal, že žalobca mal základnú bezproblémovú možnosť zabrániť nehode v prípade, ak by za danej dopravnej situácie v predmetnej križovatké pred ním sa pohybujúce vozidlá vôbec nepredchádzal a ak sa už pre predchádzanie rozhodol, potom mal možnosť bezkolízne zabrániť nehode do rýchlosti približne 50 km/h.

Krajský súd nepovažoval za relevantné tvrdenie žalobcu, že za vznik dopravnej nehody nenesie zodpovednosť výlučne sám, ale minimálne päťdesiat percentnú spoluvinu nesie za jej vznik účastníčka dopravnej nehody V.. Pred súdom neobstála ani námietka žalobcu, že žalovaný pri ukladaní druhu sankcie a jej výmery nesprávne posúdil mieru zavinenia (§ 12 ods. 1 zákona o priestupkoch). Krajský súd poukázal na to, že určenie druhu a výmery sankcie je predmetom správneho uváženia žalovaného a

súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v tejto otázke, pretože by tým vstupoval do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu prináleží.

Proti rozsudku Krajského súdu podal žalobca odvolanie v celom rozsahu. Žalobca namieta spoluzodpovednosť inej osoby ako žalobcu za spôsobenie dopravnej nehody. Podľa žalobcu je výška sankcie neprímeraná a nezákonná. Má za to, že žalobca dopravnú nehodu iba spoluzavinil, pričom minimálne v rovnakej miere nesie za vznik dopravnej nehody zodpovednosť aj vodička vozidla. Uvedená skutočnosť má zásadný vplyv na aplikáciu § 137 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke v spojení s § 22 ods. 1 písm. g) a § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch. Súd podľa neho nedostatočne zhodnotil vyjadrenie znalca, ak by sa vodička P. pred začatím odbočovacieho manévru riadne presvedčila o možnosti bezpečne uskutočniť odbočovací manéver, mala možnosť zaregistrovať v spätnom zrkadle žalobcu, ktorý už uskutočňoval predbiehací manéver.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o cestnej premávke vodič pri odbočovaní nesmie ohroziť vodiča idúceho za ním. Vodič je povinný pri odbočovaní dbať na zvýšenú opatrnosť. Žalobca v odvolaní ďalej uvádza, že vodič mal zákonnú povinnosť a zároveň subjektívnu možnosť presvedčiť sa o nemožnosti bezpečne uskutočniť odbočovací manéver vo vzťahu ku skutočnej rýchlosti motocykla žalobcu, ktorú mala vodička rozpoznať. Ak by vodička v kritickom čase nezačala odbočovať v dôsledku jej včasnej reakcie na predchádzajúci motocykel mala možnosť zastaviť ňou vedené vozidlo tak, aby sa s predchádzajúcim motocyklom minulo bez vzniku kolíznej situácie. Podľa žalobcu nesprávna technika vodičky Sládkovej bola tým prvkom (technickej) príčiny dopravnej nehody, ktorý vznikol v rozpore s technickým výkladom pravidiel cestnej premávky a ktorý znemožňoval zabrániť dopravnej nehode. Vzhľadom na utrpenú ťažkú ujmu na zdraví žalobcu, sú podľa názoru žalobcu naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Nezohľadnením všetkých okolností významných pre rozhodnutie o výške sankcie došlo k porušeniu princípu objektivity a proporcionality ako základných princípov dobrej verejnej správy.

Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2S/116/14-23 zo dňa 10.02.2016 v plnej miere stotožňuje s výrokom a odôvodnením napadnutého rozsudku. Žalovaný odmieta obranu žalobcu spočívajúcu v tej skutočnosti, že i vodička V. bola spoluzodpovedná za vznik predmetnej dopravnej nehody. Poukazuje na závery znaleckého posudku a to, že vodička V. takouto nesprávnou technikou jazdy nevytvorila na vozovke kolíznu situáciu, pokiaľ by žalobca jazdil technicky primeraným spôsobom a tiež, že ak by vodička V. použila v rozhodnom čase správnu techniku jazdy, nemala autonómnu možnosť zabrániť kolízii predmetných vozidiel. Súdny znalec dodal, že žalobca mal základnú bezproblémovú možnosť zabrániť nehode v prípade, ak by za danej dopravnej situácie v predmetnej križovatke pred ním sa pohybujúce vozidlá vôbec nepredchádzali a ak sa už pre predchádzanie rozhodol, potom mal možnosť bezkolízne zabrániť nehode do rýchlosti približne 50 km/h.

Podľa znaleckého posudku č. 53/2013 na počiatku predchádzacieho manévru motocyklistu ešte nemala vodička vozidla možnosť spozorovať, ak by sa o tom náležite presvedčila, že je motocyklom predchádzaná. Znalec poznamenal, že vodička vozidla nemala v tomto prípade možnosť zabrániť vzniku kolíznej situácie medzi danými vozidlami ani správnou technikou jazdy a vodič motocykla ju svojím konaním ohrozil. Z uvedeného vyplývalo, že vodičkou vozidla nesprávne realizované odbočenie doľava nebolo technickou príčinou nehody. V bode 2.3.3. v znaleckom posudku v opise techniky jazdy vodičky vozidla znalec skonštatoval, že nesprávnym prvkom v technike jazdy vodičky bol spôsob jej jazdy, keď pred samotným odbočením doľava, počas reakčnej doby na odbočenie, náležite a zodpovedne nesledovala aktuálne sa vyvíjajúcu dopravnú situáciu za ňou vedeným vozidlo, alebo ju chybné vyhodnotila. V bode 2.3.4. je uvedené, že vodička vozidla mala možnosť na počiatku svojej reakčnej doby na odbočenie spozorovať, že je motocyklom predbiehaná. Výpočty znalca však preukázali, že vzhľadom na technicky neprímerane vysokú rýchlosť jazdy motocykla aj v prípade včasnej reakcie na nesprávne sa pohybujúci a predbiehajúci motocykel nemala táto vodička možnosť zastaviť ňou vedené vozidlo tak, aby sa s predchádzajúcim motocyklom minulo bez vzniku kolíznej situácie.

Právny zástupca žalobcu dňa 07.03.2016 požiadal o vypracovanie nového znaleckého posudku znalca

Ing. Tomáša Korbela, znalca z odboru doprava cestná. Jednou z úloh znaleckého posudku bolo posúdiť možnosť zabránenia dopravnej nehody zo strany jej účastníkov. V znaleckom posudku č. 21/2016 znalec vyhodnotil, že vodička vozidla mohla stretnutie vozidla s motocyklom zabrániť z technického hľadiska za predpokladu správnej techniky jazdy t. j. za predpokladu dostatočného venovania sa riadeniu vozidla. Vodička vozidla nedala počas odbočovania doľava prednosť v jazde vodičovi motocyklu jazdiacemu za vozidlom v protismernom jazdnom pruhu vozovky cesty do Devínskej Novej Vsi vzhľadom na skutočnú rýchlosť jazdy motocykla v uvedenom úseku. Vodička začala manéver odbočovania vozidlom doľava vykonávať v čase, keď už bolo vozidlo predchádzané motocyklom. Vodič motocyklu nemohol „nenáhlou“ zmenou rýchlosti alebo smeru jazdy motocyklu dopravnej nehode s vozidlom zabrániť

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na obsah podaného odvolania žalobcu posudzoval, či žalobca ako i krajský súd pri rozhodovaní vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a s ohľadom na námietky žalovaného ako i žalobcu zisťoval, či konanie pred žalovaným ako i krajským súdom, bolo vedené takým procesným postupom, ktorý zabezpečoval správny výsledok a či boli dôkazy vykonané spôsobom zodpovedajúcim pravidlám spravodlivého procesu.

Krajský súd sa v danom prípade snažil síce svoj postup správne odôvodniť, avšak sám žiadne dôkazné prostriedky nevyhodnotil a to napriek tomu, že podklady tvorili rozsiahly obsah administratívneho spisu, avšak iba vo všeobecnej rovine sa stotožnil s argumentáciou znalca. V rozsudku nie je dostatočne odôvodnené, na základe akých argumentov súd rozhodol o tom, že vodičke motorového vozidla nebola pripísaná spoluvina. V rozsudku absentuje konkrétne odôvodnenie či vodička mala možnosť zastaviť ňou vedené vozidlo tak, aby sa s prechádzajúcim motocyklom minulo bez vzniku kolíznej situácie.

Procesným právom účastníka konania je aj jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite, skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

Taktiež Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozsiahlej judikatúre venoval veľkú pozornosť problematike náležitostí odôvodnenia rozhodnutí, v ktorej zdôrazňoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keďže z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva ako súd postupoval pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu na základe žaloby, keď v odôvodnení rozsudku vo veci samej nedal jednoznačnú odpoveď na zásadné námietky a argumenty žalovaného správneho orgánu. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je nepresvedčivé a zjavne neodôvodnené, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov a javí sa byť arbitrárnym.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že krajský súd sa musí opätovne vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu vrátane odvolacích a posúdiť nový znalecký posudok. Súd má za to, že znalecký posudok predložený žalobcom je potrebné hodnotiť ako plnohodnotný znalecký posudok. Krajský súd sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a postup rozhodnutia musí dostatočne vysvetliť s poukazom na vykonané dokazovanie a zistené rozhodujúce skutočnosti a s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom rozhodnutia je vysvetliť postup a dôvody rozhodnutia.

Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k rozhodnutiu, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3, veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu a vo veci zákonným spôsobom rozhodnúť.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodol. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v novom rozhodnutí podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodnúť opätovne aj o náhrade trov konania vrátane o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.